

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 265/2022
24.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Драгана Аћимовића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Луке Бралића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду К 436/14 од 23.09.2020. године и Кв 4463/20 од 07.02.2022. године, у седници већа одржаној 24.03.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Луке Бралића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Београду К 436/14 од 23.09.2020. године и Кв 4463/20 од 07.02.2022. године и предмет враћа Вишем суду у Београду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду К 436/14 од 23.09.2020. године, одбачен је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка окривљеног АА од 22.02.2019. године.

Решењем Вишег суда у Београду Кв 4463/20 од 07.02.2022. године одбијена је жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Луке Бралића, изјављена против решења Вишег суда у Београду К 436/14 од 23.09.2020. године, као неоснована.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Лука Бралић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 441. став 4. ЗКП и чланова 262. и 265.ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и укине правноснажна решења Вишег суда у Београду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против

којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је основан.

Основано бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да су побијана решења донета уз повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 262. и члана 265.ЗКП, с обзиром да је суд одбио да одлучи о захтеву окривљеног за накнаду трошкова кривичног поступка и досуди му трошкове, имајући у виду да је кривични поступак против окривљеног окончан обуставом поступка, а да је предметни кривични поступак, сходно тада важећим одредбама ЗКП, вођен пред судом, стигао до фазе оптужења, као и да су све процесне радње за које се тражи накнада, предузете пред судом, при чему чињеница да се није радило о Вишем суду у Београду, већ о раније надлежном општинском, односно основном суду не може бити од утицаја на ослобађање суда од обавезе одлучивања о трошковима кривичног поступка.

По налажењу Врховног касационог суда, поступајући на изнет начин Виши суд у Београду је побијаним решењима учинио повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Из списка предмета произилази да је истрага започета захтевом за спровођење истраге Петог ОЈТ-а у Београду Кт 1336/08 од 11.10.2008.године, а чије заступање је прихватило Друго ОЈТу Београду својим актом Кт 2338/08 од 16.10.2008. године, да је истрага вођена пред Другим општинским судом у Београду од 2008. године до 21.04.2010. године, када су списи достављени Првом ОЈТ-у на даљу надлежност и поступање. Након тога, истрагу води Први основни суд у Београду, све до 15.07.2013. године, када је подигнута оптужница против окривљеног АА од стране Првог основног јавног тужилаштва у Београду. Више јавно тужилаштво у Београду прихвата заступање у овом кривичном предмету својим актом Кт 736/14 од 22.05.2014. године. У току трајања истраге пред судом предузимане су доказне радње и то: саслушање окривљеног, испитивање 13 сведока, одређено је графолошко вештачење и допуна вештачења, прибављана документација, а којим радњама је присуствовао бранилац окривљеног. Предмет је након подизања оптужнице враћан тужилаштву ради допуне истраге, да би дана 28.02.2018. године Више јавно тужилаштво донело наредбу о обустави истраге.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка Виши суд у Београду је побијаним првостепеним решењем одбацио захтев за накнаду трошкова кривичног поступка окривљеног АА, налазећи да није надлежан да одлучује о поднетом захтеву за трошкове кривичног поступка јер је поступак окончан у фази истраге коју води тужилац као орган поступка и који је као такав и надлежан за одлучивање о трошковима насталим у овој фази поступка, а посебно што Виши суд није предузео ни једну радњу у поступку.

Другостепено веће Вишег суда у Београду је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења суда, одбило жалбу као неосновану, сматрајући да суд није надлежан да одлучује о трошковима јер је кривични поступак окончан у фази истраге коју води надлежно тужилаштво као орган

поступка, па суд налази да је тужилаштво надлежно за одлучивање о трошковима кривичног поступка насталим у тој фази.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је, поред осталог, да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је у ставу 2. истог члана 261. ЗКП наведено шта трошкови кривичног поступка обухватају, па се у тачки 7) прописује да трошкови кривичног поступка обухватају и награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП прописано је, да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Имајући у виду наведено, те цитиране одредбе ЗКП, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Вишег суда у Београду на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1., члана 262. став 1. и члана 265. став 1. ЗКП. Ово из разлога што окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица – адвоката за таксативно наведене радње којима је бранилац присуствовао.

Истрага је започета 2008. године пред Петим општинским судом у Београду, вођена је пред Другим општинским судом у Београду од 2008. до 21.04.2010. године, након чега и пред Првим основним судом у Београду, све до 2013.године, када је подигнута оптужница, те након што се Први основни суд у Београду огласио стварно ненадлежним предмет је уступљен Вишем суду у Београду.

Одредбом члана 603. ЗКП прописано је да истрага која је на дан почетка примене овог закона у току, довршиће се по одредбама Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“, бр.70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр.58/04, 85/05, 85/05 – др.закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09 – др.закон, 72/09 и 76/10), а даљи ток поступка ће се спровести по одредбама овог законика.

С обзиром да је истрага започета, вођена и довршена пред судом као органом поступка, у смислу одредбе члана 603. ЗКП као и да су у току трајања истраге предузимане доказне радње, након обуставе истраге, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда и у тој процесној ситуацији суд је у обавези да донесе решење, а све сходно одредби члана 265. став 3. ЗКП, на шта се основано указује у захтеву за заштиту законитости.

Како је побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, што је предмет захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Луке Бралића, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо у целини побијана

правноснажна решења и предмет вратио Вишем суду у Београду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди.

У поновном поступку Виши суд у Београду ће отклонити повреду на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић